

Beslut

efter kvalitetsgranskning av resultatskillnader
inom skolor vid Arenaskolan i Timrå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av resultat skillnader inom skolor. Syftet är att granska hur rektor leder arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser och hur rektor utifrån den analysen vidtar organisatoriska och stödjande insatser i syfte att främja goda studieresultat för alla elever.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning gör rektor en analys av skillnader i elevresultat mellan klasser?
2. I vilken utsträckning organiserar rektor verksamheten, så att goda studieresultat främjas för alla elever?
3. I vilken utsträckning ger rektor lärarna stöd, så att lärarna ska kunna främja goda studieresultat för alla elever?

Skolinspektionen gör bedömningar i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen.

Kvalitetskriterierna är Skolinspektionens uttolkning av *författningar inom skolområdet*, *Skolverkets allmänna råd*, *forskningsöversikter* samt den erfarenhet som Skolinspektionen har fått genom sin samlade *tillsyns- och granskningsverksamhet*. Avgränsningar har gjorts inom respektive bedömningsområde. Skolinspektionen gör i sin granskning därför inte anspråk på att vara allomfattande. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Totalt 24 verksamheter ingår i granskningens urval. Arenaskolan i Timrå kommun är en av dessa verksamheter.

Skolinspektionen besökte Arenaskolan den 15 januari 2020. Besöket genomfördes av Marita Bergman och Tilda Lindell. Skolinspektionen genomförde intervjuer med rektorn och de två biträdande rektorerna, två lärare i svenska årskurs 7-9, två lärare i matematik årskurs 7-9, två lärare med särskilt uppdrag och sex representanter från skolans elevhälsa.

Skolinspektionen redovisar de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport, efter att besök är genomförda i alla verksamheter.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området.

Beslut

Utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser genom att:

- Komplettera den bild prognoserna ger genom att ta fram underlag som visar kunskapsresultat på klassnivå per ämne för samtliga årskurser.
- Tillsammans med personalen undersöka orsaker till resultatskillnader på klassnivå.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 17 november 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och effekterna av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 STOCKHOLM. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (SI-2019:1437) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Skolinspektionen bedömer i den här granskningen hur rektor leder arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser och utifrån den analysen vidtar organisatoriska och stödjande insatser i syfte att främja goda studieresultat för alla elever. Granskningen har avgränsats till ämnena matematik och svenska i årskurs 7-9. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet är det av vikt att rektorn gör en analys och bedömning av enhetens resultat och utvecklingsbehov på såväl grupp-, klass- som enhetsnivå.¹ Att analysera elevers kunskapsutveckling på en mer aggregerad nivå är ett viktigt steg för att få en förståelse för vilka förhållanden inom skolan som orsakar och påverkar elevernas kunskapsresultat på klassnivå.² I denna granskning är fokus på den analys som görs på klassnivå och på de insatser som eventuellt utgår ifrån en sådan analys.

Rektors analys av skillnader i kunskapsresultat mellan klasser, i svenska och matematik, årskurs 7-9

Skolinspektionen tar inom detta område ställning till i vilken utsträckning rektor

- skaffar sig en tydlig bild av hur kunskapsresultaten ser ut på klassnivå;
- leder arbetet med att analysera vad som kan förklara skillnader i kunskapsresultat mellan klasserna.

I följande text framgår Skolinspektionens bedömning och motivering till bedömning av Arenaskolan inom området.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i liten utsträckning analyserar skillnader i kunskapsresultat mellan klasser.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn i viss utsträckning skaffar sig en bild av hur de faktiska kunskapsresultaten ser ut på klassnivå och i liten utsträckning leder arbetet med att analysera vad som kan förklara skillnader i kunskapsresultat mellan klasser. Granskningen visar att rektorn, de biträdande rektorerna och lärarna har ett underlag som ger en god bild av förväntade resultat på klassnivå. Denna bild behöver dock kompletteras med ett underlag som också visar faktiska resultat på klassnivå i olika ämnen och i alla årskurser. Skolinspektionen menar att de prognoser som tas fram ger en god bild av elevernas förväntade resultat, då de tas fram regelbundet på klassnivå i respektive ämne och årskurs. Det är också positivt att skolledningen har skapat en struktur där lärarna involveras i att analysera de förväntade resultaten. Lärarna är även delaktiga i att analysera resultat i form av slutbetyg i årskurs 9 och resultat på nationella prov, men vid detta tillfälle

¹ Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar; 4 kap. 4-7 §§ skollagen; Skolverket (2012) Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd med kommentarer s.26ff och 31 ff.

² En samlad bild på klassnivå kan exempelvis innehålla medelvärde av klassens betygspoäng för ämnet, klassens samlade resultat på nationella ämnesprov, uppdelningar av elevers bakgrundsvariabler, jämförelser mellan klasser och över år.

efterfrågas inte att lärarna ska analysera resultaten på klassnivå. Skolinspektionen bedömer att rektorn även behöver följa upp och leda ett arbete med att analysera de faktiska kunskapsresultaten på klassnivå. Detta för att utveckla analysen av resultatskillnader mellan klasser och öka förståelsen för vilka förhållanden inom skolan som påverkar de faktiska resultaten i klasserna.

Rektorn skaffar sig i viss utsträckning en bild av hur kunskapsresultaten ser ut på klassnivå i svenska och matematik

Av granskningen framgår att rektorn följer upp såväl kunskapsresultat som förväntade kunskapsresultat och att rektorn har en bild av att det finns resultatskillnader mellan klasser framförallt i matematik, men att underlag som visar faktiska kunskapsresultat på klassnivå behöver utvecklas.

I intervju med skolans rektor och biträdande rektorer framkommer att skolledningen har en bild av elevernas kunskapsresultat utifrån uppgifter om meritvärden, hur många elever i årskurs 7-9 som inte är behöriga till gymnasiet och förväntade kunskapsresultat på klassnivå i matematik och svenska. Vidare beskrivs att lärarna sätter prognoser för elevernas resultat i sina respektive klasser och ämnen, och detta görs en gång per termin och i alla årskurser på skolan. Lärarnas prognoser sammanställs sedan av skolledningen till ett samlat material där de prognostiserade resultaten i alla ämnen redovisas per klass, och ger rektorn en bild av de förväntade resultaten på klassnivå. I slutet av läsåret genomförs en analys av betyg då lärarna har tillgång till ett underlag som visar slutbetygen i ämnet i årskurs 9 och resultaten på de nationella proven. Av inkommen dokumentation framgår vidare att skolledningen har identifierat tydliga resultatskillnader mellan klasser i matematik och att dessa skillnader har lyfts med ämneslaget i matematik. I intervju beskriver skolledningen att de har identifierat detta utifrån betygen, och att det har funnits en avvikelse mellan slutbetyg och resultat på det nationella provet i matematik över tid. Det framgår samtidigt att rektorn inte har inkluderat några uppgifter om faktiska kunskapsresultat på klassnivå i matematik och svenska i årskurs 7 och 8 i underlaget för betygsanalysen som lärarna gör. I granskningen framkommer även att det finns ett mer detaljerat underlag som har utvecklats på skolan, i vilket samtliga terminsbetyg och prognostiserade resultat finns sammanställda per elev och klass i respektive årskurs. Detta underlag har hittills endast rektorn haft tillgång till.

Skolinspektionen konstaterar mot bakgrund av ovanstående att rektorn och övriga skolledningen regelbundet följer upp de förväntade resultaten per ämne och på klassnivå i årskurs 7-9. Underlag som visar faktiska kunskapsresultat på klassnivå inte finns däremot inte framtagna i samma utsträckning. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att ett underlag som synliggör elevernas faktiska kunskapsresultat på klassnivå utgör ytterligare en grund för att kunna analysera vad resultatskillnader mellan klasser kan bero på. Ett underlag som omfattar faktiska kunskapsresultat på klassnivå i de olika årskurserna, till exempel klassernas genomsnittliga betygspoäng per ämne eller betygsfördelningen, ger ytterligare förutsättningar att synliggöra eventuella skillnader i kunskapsresultat på klassnivå och i förlängningen att undersöka vad dessa skillnader beror på. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen därmed att rektorn i viss utsträckning skapar sig en bild av hur kunskapsresultaten ser ut på klassnivå i svenska och matematik.

Rektorn leder i liten utsträckning ett arbete med att analysera vad som kan förklara skillnaderna i kunskapsresultaten mellan klasserna

Av granskningen framgår att rektorn och övriga skolledningen har en struktur för att involvera lärarna i arbetet med att följa upp och analysera kunskapsresultat. Detta arbete, och analysen av vad som kan vara orsaker till resultat skillnader mellan klasser, bör dock utvecklas.

Av intervjuerna med skolledningen och lärarna framgår att lärarna på skolan är organiserade i ämneslag och fyra lärteam, och lärarna inom respektive lärteam har undervisning i årskurs 7-9. En gång per termin gör lärarna en prognosanalys då de analyserar de prognostiserade resultaten i sina respektive ämneslag. Inför prognosanalysen har rektorn och de biträdande rektorerna gjort en analys av prognoserna och formulerat ämnes-specifika reflektionsfrågor till ämneslagen. Exempel på frågor är varför det finns ett visst antal F i betyg i ett visst ämne, eller vilka framgångsfaktorer som lärarna kan se om resultaten ser särskilt bra ut i ett ämne. Efter analysen begär skolledningen in dokumentationen från ämneslagens analyser. Syftet med prognosanalysen är att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå målen, och det är framförallt i prognosanalysen som lärarna analyserar resultat med fokus på resultat skillnader mellan klasser. Detta framgår av intervjun med skolledningen. I slutet av läsåret genomförs sedan en betygsanalys då lärarna har tillgång till ett underlag som visar slutbetygen i årskurs 9 och resultaten på de nationella proven i respektive ämne. Vid betygsanalysen får lärarna betygsresultaten uppdelade utifrån kön och de kan även se resultaten på klassnivå i årskurs 9. Några uppgifter om kunskapsresultat på klassnivå i årskurs 7 och 8 ingår däremot inte i det underlag som lärarna använder vid betygsanalysen. Vid betygsanalysen har skolledningen inte gett lärarna i uppdrag att undersöka orsaker till resultat skillnader mellan klasser, och lärarna föreslår endast övergripande utvecklingsområden för ämnena utifrån analysen. Detta bekräftas i intervju där lärare uppger att de utvecklingsområden som föreslås efter betygsanalysen inte syftar till att förbättra resultaten i vissa klasser. Skolinspektionen konstaterar således att rektorn och övriga skolledningen har skapat en struktur för att involvera lärarna i analys av resultat, men att analysen med fokus på resultat skillnader mellan klasser utgår från förväntade resultat och inte faktiska resultat. Vid de tillfällen då lärarna har faktiska kunskapsresultat som underlag för sin analys omfattar underlaget endast kunskapsresultat i årskurs 9. Skolinspektionen vill framhålla att det är positivt att lärarna involveras i en analys av förväntade resultat men att de också bör involveras i att ta reda på varför de faktiska resultaten skiljer sig åt mellan olika klasser.

I intervju med lärare i matematik framkommer att lärarna ser att skillnader i studiekultur är en orsak till resultat skillnader mellan klasser, och att lärarna vid prognos- och betygsanalyserna kommer till diskussioner om hur normer, kultur och klassammansättningen påverkar resultaten. I intervju med lärare i svenska beskriver lärarna att klassammansättningen är en orsak till resultat skillnader mellan klasser, och att lärarens sätt att undervisa kan vara en annan orsak. Skolinspektionen konstaterar, utifrån det som framkommit i granskningen, att de orsaker till resultat skillnader mellan klasser som beskrivs inte utgår från en analys av vad som orsakar resultat skillnader mellan klasser. Skolinspektionen bedömer vidare att skolans arbete med att analysera vad som kan förklara resultat skillnader mellan klasser bör utvecklas.

I granskningen har även framkommit att skolledningen har tillgång till ytterligare underlag som kan visa på andra förhållanden som kan ha betydelse för elevernas kunskapsresultat. I intervjun med skolledningen framkommer att lektionsobservationer genomförs en till två gånger per år hos varje lärare, och från och med föregående läsår sker en genomgång av varje klass var sjätte vecka. I denna genomgång deltar de lärare som har mentorskap för klassen, kompetenser från skolans elevhälsoteam och en biträdande rektor och går igenom alla elever i klassen utifrån kunskapsutveckling och frånvaro. Syftet med denna genomgång är att få en bild av nuläget på individnivå i klasserna, till exempel gällande frånvaro, och att följa upp alla elever i respektive klass. Detta framgår av intervjuerna med skolledningen och elevhälsan. Skolinspektionen vill framhålla att olika former av underlag som kan belysa förhållanden som påverkar klassernas studieprestationer, till exempel de underlag som beskrivits ovan, kan vara relevanta att beakta i en analys av orsaker till resultatskillnader mellan klasser.

Skolinspektionen konstaterar mot ovanstående bakgrund att rektor och övriga skolledningen leder arbetet med att följa upp och analysera vad som kan förklara skillnader i resultat mellan klasser i liten utsträckning. Det framgår av granskningen att analysen av resultatskillnader mellan klasser utgår från förväntade resultat och inte från faktiska kunskapsresultat för ämnena matematik och svenska på klassnivå i samtliga årskurser. På skolan finns ett omfattande arbete med att prognostisera och analysera förväntade resultat i syfte att kunna vidta åtgärder som främjar elevernas kunskapsutveckling. Skolinspektionen menar dock att skolan kan nå längre i analysen av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasser. Detta genom att inkludera uppgifter om faktiska kunskapsresultat på klassnivå i samtliga årskurser och ämnen, och i analysen av resultaten söka orsaker till eventuella skillnader mellan klasser. Underlaget för analys kan även kompletteras med annan information på klassnivå som kan ha betydelse för klassernas studieprestationer.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera skillnader i kunskapsresultat mellan klasser genom att:

- Komplettera den bild prognoserna ger genom att ta fram underlag som visar kunskapsresultat på klassnivå per ämne för samtliga årskurser.
- Tillsammans med personalen undersöka orsaker till resultatskillnader på klassnivå.

Rektors insatser, utifrån en analys av vad som orsakar resultat skillnader, i svenska och matematik, årskurs 7-9

Skolinspektionen tar inom detta område ställning till i vilken utsträckning rektor

- genomför organisatoriska insatser, utifrån en analys av vad som orsakar resultat skillnader mellan klasserna i ämnena;
- genomför stödjande insatser för lärare, utifrån en analys av vad som orsakar resultat skillnader mellan klasserna i ämnena.

I följande text framgår Skolinspektionens bedömning och motivering till bedömning av Arenaskolan inom området.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i liten utsträckning genomför organisatoriska och stödjande insatser, utifrån en analys av vad som orsakar resultat skillnader mellan klasserna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn genomför flera organisatoriska och stödjande insatser på skolan för att främja elevernas kunskapsutveckling generellt, men detta görs inte utifrån en analys av orsaker till resultat skillnader mellan klasser i matematik och svenska. Av granskningen framgår att organisatoriska och stödjande insatser bland annat baseras på analyser av förväntade kunskapsresultat och olika signaler snarare än analyser av vad som orsakar skillnader i faktiska kunskapsresultat mellan klasser. En sådan analys skulle kunna visa på eventuella hinder för elevernas kunskapsutveckling som finns specifikt på klassnivå, och i förlängningen ge förutsättningar för rektorn att vidta adekvata organisatoriska och stödjande åtgärder för att komma till rätta med dessa hinder.

Rektorns organisatoriska insatser är i liten utsträckning kopplade till en analys av vad som orsakar resultat skillnader mellan klasserna

Av granskningen framgår att rektorn har genomfört organisatoriska insatser, men att de organisatoriska insatserna inte tydligt är kopplade till en analys av vad som orsakar resultat skillnader mellan klasserna. I granskningen framkommer att rektorn har organiserat skolan så att samarbete mellan lärare och mellan lärare och elevhälsa underlättas. På skolan finns två elevhälsoteam som är knutna till de olika lärteamen, och det finns en mötesstruktur så att elevhälsoteamen träffar de lärteam de arbetar mot var tredje vecka. I intervju beskriver rektorn och de biträdande rektorerna att organisatoriska insatser vidtas kontinuerligt på gruppnivå och om det finns ett behov. Som exempel på insatser nämns att lärarna har icke-schemalagd tid som benämns resursspass och som kan användas utifrån behov i lärteamet, och att det finns resurssalar för elever som behöver extra stöd i matematik. De organisatoriska insatserna kan vidtas utifrån analysen av de prognostiserade resultaten och den genomgång av klasserna som sker var sjätte vecka, vilket framgår av intervjun med elevhälsan. I granskningen har det däremot inte framkommit att åtgärderna baseras på en analys av orsaker till skillnader i faktiska kunskapsresultat mellan olika klasser.

Skolinspektionen bedömer mot ovanstående bakgrund att de organisatoriska åtgärder som vidtas inte baseras på en analys av skillnader i faktiska kunskapsresultat mellan klasser och

vad som kan orsaka dessa. Skolinspektionen bedömer därmed att rektorn i liten utsträckning vidtar organisatoriska insatser kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasser. Skolinspektionen ifrågasätter dock inte att de åtgärder som framkommer vid intervjuerna främjar elevernas kunskapsutveckling.

Rektorns stödjande insatser är i liten utsträckning kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna

Av granskningen framgår att rektorn har genomfört stödjande insatser till lärare, men att de stödjande insatserna inte tydligt är kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna. I intervjun med skolledningen framkommer att rektorn och de biträdande rektorerna pratar med lärarna om kvalitet i undervisningen när lärarna träffas för möten i ämneslag och vid möten som är gemensamma för all personal på skolan. Lärarna beskriver också att frågor som rör resultat och undervisningens kvalitet tas upp på medarbetarsamtalet, och att i skolledningen brukar göra lektionsobservationer som fokuserar på olika delar av skolans gemensamma undervisningsprocess. Vidare framgår av granskningen att rektorerna kan ge behovsanpassat stöd till lärare i form av samtal med enskilda lärare och uppföljning, i syfte att höja undervisningens kvalitet. I intervju beskriver rektor och de biträdande rektorerna att behov av stöd till lärare kan identifieras utifrån olika signaler, och att rektorerna i sådana fall försöker ge råd om metoder och verktyg. Exempel ges också på tillfällen då lärare har efterfrågat stöd och har kunnat få stöd av en mentor. Det har dock inte framkommit i granskningen att stödjande insatser till lärare vidtas utifrån en analys av orsaker till resultatskillnader mellan olika klasser.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att rektorns stödjande insatser i liten utsträckning är kopplade till en analys av vad som orsakar resultatskillnader mellan klasserna. Skolinspektionen ifrågasätter dock inte att de stödjande insatser som vidtas kan höja undervisningens kvalitet och främjar elevernas kunskapsutveckling.

Med anledning av att Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas gällande analys av skillnader i kunskapsresultat mellan klasser, ges inget utvecklingsområde för arbetet med de insatser som följer på analysen.

På Skolinspektionens vägnar

X Karin Lindqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Karin Lindqvist

X Tilda Lindell

Föredragande
Signerat av: Tilda Lindell

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johanna Chung deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/rektors-arbete-for-att-framja-goda-studieresultat-for-alla-elever-pa-hogstadiet/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Arenaskolan är en grundskola med Timrå kommun som huvudman. På skolan går cirka 460 elever i årskurs 7-9. Skolan leds av en rektor och två biträdande rektorer.

Bilaga 2: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 9 §

Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Rektorn ska benämnas på detta sätt. Benämningen ska förbehållas den som har en anställning som rektor.

En ställföreträdare får utses för en rektor.

2 kap 10 §

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges.

2 kap. 25 §

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

3 kap. 2 §

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska

uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 4 §

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Lgr 11,1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

”Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet.

Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.(...)”

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

”Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven (...).”

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen för – kunskap, valfrihet och trygghet

”Likvärdighet betyder inte likformighet eller att alla elever ska få lika mycket resurser. Likvärdighet upprätthålls av mål i skollag och läroplaner, betygskriterier, bestämmelser om minsta garanterade undervisningstid, ämnen, lärarbehörighet, särskilt stöd, överklagande samt tillsyn och kvalitetsgranskning. Likvärdighet innebär här att de fastställda målen kan nås på olika sätt beroende på lokala behov och förutsättningar. Kvaliteten i verksamheten ska dock ha lika hög nivå oavsett var i landet verksamheten bedrivs.” (s.229)

”Begreppet ”likvärdig” innebär inte att utbildningen ska vara likformig i betydelsen likadan utan att kvaliteten i verksamheten ska vara så hög att de fastställda målen kan uppnås oavsett var i landet verksamheten bedrivs. Hur verksamheten ska utformas för att nå de fastställda målen kan variera beroende på lokala behov och förutsättningar. Det finns olika vägar att nå de fastställda målen. Hänsyn ska tas till barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns utrymme för anpassningar av undervisningen och organisationen av utbildningen till behoven hos olika barn och elever, så länge de tillförsäkras lika tillgång till likvärdig utbildning.” (s.638)

Allmänna råd

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att det är viktigt att rektor analyserar och bedömer enhetens samlade resultat på såväl grupp-, klass- som enhetsnivå.

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning till Skolinspektionen

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet i sin helhet in>
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet i sin helhet in>
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet i sin helhet in>
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: